

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 !Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Lőbbszori hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér s ára 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerinti a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az ütköző pontok.

(Ü. L.) A fenti címmel ismerteti a „Magyar Nemzet” a Kossuth Ferencz riadóját, a melylyel bejelenti azon ütköző pontokat, a mik a kormány állását megfogják rendíteni. És akkor!... A Kossuth Ferencz ölébe hull megint a kormányhatalom. O legalább ezt így képzeli. De a mitől a Gondviselés megmenti az országot. Kossuth Ferencz nem lesz többet miniszter, dacára hogy a hatvanhetes alapra rálépett. Az általa jelzett ütköző pontok bekövetkezhetnek, mert hiszen harcot mindég kezdhet egy párt, — de ez még távol áll a kormány állása megindásától.

Az ütköző pont tehát a költségvetésnél áll be. És vajon miért? — Azért, mert Kossuth Ferencz kisütö, hogy az ő kormánya az országra fordítja a költségvetést, míg ellenben Khuen a hadseregre. Szegény ember!... Hát lehet-e kormány, a ki másra fordíthatná a költségvetést mint az ország szükségletére. És ha most ezt akkora mérvben nem teheti a kormány mint az előző: ki az oka? — A volt koalíció bűnös rendszere. A sok érdek lekenyerezése miatt, derűrc-bortura költségeket s beállott az óriási defizit. Ezt kellett első sorban betölteni a kormánynak. A koalíció oszlopa a lekenyerezés volt, így tartható csak fenn magát ezen országmetelyező rendszer. S most mégis verik a mellüket: hogy ok az ország érdekében költségeket. Szép költsékezés, a hol az országra hagytak százhusz millió évi defizitot.

Azzal a katonai kiadások szemrehányásával hagyjon fel Kossuth Ferencz. Mert a határtalan ilyenü kiadások emelésében ő és pártja nagymester volt. Emlekezések az alattuk lefolyt delegációs ülések. Karikacsapásra szavaztak mindent meg, és Kossuth lelkesen szólalt fel a közös költségvetés támogatására a magyar delegációban. És hozzá járult a katonatiszti fizetéseknek igen súlyos teherszapoulattal járó felemeléséhez. Hanem hát persze, az ilyesmikre nem jó visszaemlékezni Kossuth Ferencz urnak.

Sőt arra sem jó visszaemlékezni, a mit most mondunk. Ugyanis nagy közjogi apparátussal támadja Hederváryt, a miért Magyarország történeti jogait Boszniára nem érvényesíti. Hát ha ő oly nagy súlyt helyez erre, miért nem veté szavát latba akkor, a mikor erre meg volt a pompás alkalma? Hiszen a mikor az anxiót elhatároztak, Kossuth Ferencz első parlamenti hatalmasság volt az országban. Az ő hozzájárulása nélkül az az anxió nem történhetett. Mődjában lett volna a beleegyezésének feltételeit megszabni. Mindebtől persze nem lett semmi, ok csak guppasztani tudtak, férfias magaviselet ismeretlen fogalom volt előttük. Magam is irtam e tárgyban Kossuth-hoz, kérve a magyar történeti jog érvényesítést Boszniára, persze

a hatalmas ur az ily figyelmeztetésekre süket volt, csak most kezdte elkezdeni lenni a magyar közjog iránt; mikor az ellenzékieskedés keserü kenyerét eszi.

A parlamenti viharok magat latja Kossuth a bank-kerdesben is. Legyen nyugodt, ez nem fog bekövetkezni. A közös bank mellett foglalt állást Kossuth miniszter korában, ebben a kérdésben vált kettefe a párt is, és így ha Kossuthnál nincs is kizárva a párfordulás, azért megsem lehet „parlamenti vihar”, mert fő fogjak olvasni azon beszédet, amelyben bebizonyítja az önálló bank fölnevelhetőségét. A maga érveivel szemben tehetetlen lesz ő és pártja is.

A Kossuth által jelzett ütköző pontoknál az ellenzék nem nyelhet csatát. Próbát tehetnek, egy csalódással több vagy kevesebb, az rájuk nézve már mindegy. Az ország többé mellejük úgy sem áll, hat csak vigadjanak úgy, ahogyan tudnak.

Évnyitó beszéd.

A Bethlen-kollégium évnyitó ünnepélyén, 1910. szept. 5-én tartotta Lázár István rektor-professzor.

A gondolkodás, érzés és cselekvés fejelettsége nagyon fontos, nélkülözhetetlenül szükséges, sőt talán a leglényegesebb eleme a műveltségnek. Tehát a fejelettség, az önfegyelmzés, a magunkon való uralkodás; ugyanaz, a mit a görög *συναγωγή*, a római *temperantia* néven ismer.

Önfegyelmzésről függ a mi emberi méltóságunk, szerepünk a társas életben, vele szerzünk tiszteletet s tekintélyt, vele nyitjuk meg az élet igazi javainak forrását.

Az élet és történelem a példák ezreit mutatja arra, hogy mennyire tudja magát az ember szoktatás által tökéletesíteni, s viszont mennyire le tud süllyedni, milyen szerencsétlen sorsra tud jutni, ha nem tud uralkodni képzelődése és kartékony vágyai felett.

Bamulatos annak az ereje, a ki nem tud ele-üggedni. Hegyek közt gyakran lehet látni, hogy a víz száz méternyi szakadékokat vájt a kemény gránitban. Az idő hatalmas segítségünk. Ez teremti meg a szokásokat; s lassan-lassan megadja nekik a természetes ösztönök erejét. A munkássághoz épen úgy hozzá lehet szokni, mint a hegyeséghez; a restségtől való undort épen úgy meg lehet növelni, második természeté lehet tenni, mint például a korai felkelést, vagy a déli étkezést. A római katona gyakorlatai közben kétszer annyi terhet vitt magával, mint a háborúban. Így kell tenni nekünk is, ha győzelmet akarunk nyerni a kísértés idején.

A két Wesselényinek, a mily hatalmas volt a szenvedélye kitöréseiben, akkora volt lelki ereje az önuralomban. Az öreg, mikor az indulat már-már elragadta, jéghideg vízzel támogatatta az akarát. Midőn kiállott fogsága után hevesen ostromolta a kormány politikáját, az országgyűlés elnöke gúnyos megjegyzést tett kufsteini éveire. Wesselényi felugrott s kardjára csapva sietett az elnöki emelvény felé. Mindenki meg volt rettenve, mert ismerték büszkeségét és hevességét.

Wesselényi az elnökhöz érve nyugodtan vállára tette a kezét s így szól: „Engemet József császár szenvedni megtanított, de felni nem.” Fia örökölte tőle a testi és szellemi erőt, de az indulatosságot is. Hanem mindig vissza tudta azt fojtani, ha magán uralkodni akart. Terdei reszkettek az indulattól, míg arca változatlan, hangja szilárd maradt. Olyan volt, mint a tűzhányó: belseje tűz, de hő és jeg a külsője.

XII. Károly svéd király, ki vas kézzel csinált rendet az országban és hadseregében s minden ellenséget legyőzött szívósságával; legnagyobb volt a maga fölött kivitt győzelemmel. Ifju korában ittas lett és megbántotta az anyját. Mikor kijozaodott, egy pohár bort kert, kiitta s e szavakkal tette az asztalra: „Ez volt az utolsó pohár bor életemben.” És nem ivott többet.

Ellenkezőleg: A történelem s az élet ezer példával bizonyítja, mennyi kárt okozhat nepeknek es egyeseknek a felhevülés egy-egy óvatlan pillanata, egy kiszalasztott szónak a serelme, a melyet megbánni lehet ugyan, de jóvá tenni annál nehezebb, minél magasabban áll a bántó es a bantott, s minél nagyobb akár a sértőnek rosszul felfogott, akár a sértettnek tulhajtott büszkesége.

Az emberiségnek hany milliója hullott el, mert így kívánta egy-egy uralkodó korlátlan hatalom-vágya, vagy megbantott hűségá!

Gondoljatok olyan emberre, a kiből szenvedélye fejlett a nagyravágyás, a ki felhasznál mindenféle eszközt, csak cseljét érhesse. Ha az égiek nem segítik, megmozgatja a poklot is.

Gondoljatok olyan emberre, a kinek rágalmazó rossz nyelvetől, kigyómergetől nem marad érintetlen semmi tisztesség, semmi szemérem; a kinek czivódó hajlamai szettepnek minden bekkességet, megrontanak minden tarsaságot.

Nezzetek meg olyan embert, a kit lenyűgözött a mamor, az alkohol mertéktelen élvezete; a mesterségesen felízgatott lelekben felszabadulnak a leggonoszabb démonok; czivakodás, rombolás, érzekiség, majd egészen kihál az eszmélet s egy botorkáló, dadogó, sárban fetregő alakjában áll előttünk a teremtes koronája.

Nezzetek meg egy olyan embert, a ki heti keresményével a kártyaasztalhoz telepedik s egész keresete romjait, utolsó fillereit teszi a kockára, mikor otthon családja éhez, hideg földön, rongyokba nyomorog.

Nezzetek meg es... ne forduljatok ettől a látványtól mindaddig, míg erős meggyőződéssé nem érik az a gondolat, hogy az ember — ha ember akar lenni —, ne engedje maga fölött urrá lenni azon hajlamokat, ösztönöket, vágyakat es szenvedélyeket, melyek az embert az eszméletlen, az öntudatlan állathoz súlyesztk.

Es az az ember, a ki dolgozik, farad, küzd az élet nehézségeivel, hogy családját eltartassa, gyermekeit neveltethesse, jövőjükről gondoskodhassék s csak egy az aggodalma, nehogy az élete rövid legyen ezen feladatainak teljesítéséhez;

az az ember, a ki megállja a helyét meggyőződése, kötelességei, a jó erkölcs, a törvény, az igazság mellett s attól semmi fenyegetes, vagy veszedelem, vagy kockázat, vagy kedvezés, vagy kilátás el nem tudja teríteni; az az ifju, a ki gyűlöli az alatomosságot,

alnokságot és hazugságot; ki egyenes, nyílt, megbízható mindenkivel szemben és minden körülmény közt; a ki ha hibát követett el, azt rögtön beismeri s ettől a férfias nyíltságtól s egyenességtől semmiféle szó, tekintet, gyáva kislelkűség nem tántorítja el; a ki a kötelességteljesítés fáradsalmait készségesen elviseli s ebben csüggedést nem ismer:

az van olyan bátor, mint akármelyik vitéz katona. Ma már nem fegyverek ellen kell küzdeni, de küzdeni kell mindnyájunknak a műveltség akadályai ellen, a restség, léhaság, éretlenség, elfogultság előtelet ellen, az igazságért, a komoly és emelkedett gondolkodás sikereitért.

Csüggedtséget, kishitúséget, kétségbeesést nem ismerve küzdeni kell az embernek a maga, családja, egyháza, nemzete boldogulásáért. Küzdeni, dolgozni, úgy, hogy öreg-ségünkben nyugodtan elmondhassuk: „kötelességeimet teljesítettem”. Ez a fortitudo.

Megtudjátok az iskolai törvények tilalmából, szünetek és tanítók tanácsaiból, mi az eliensége szellemi fejlődéseknek, mi rossz, rút, káros és ártalmas reátok.

Megtudjátok mit kíván a törvény, kötelesség, rend, józlesség, lelketek jó sugallata, jövő sorsotok, emberi méltóságok.

Előttek áll az egyik oldalon a tisztelget, becsülés, az öntudat nyugalma, a küzdelem sikere, a tiszta, derűl, világos, napsugaras, boldog élet; másik oldalon a romlás, szegény, bánat, szomorúság, önkínzó gyötrelmek; minden, a mi sötét, atkos és kihalozatos.

A mint választotok, fiaim, úgy lesz, vagy nem lesz művelt ember belőletek. Úgy lesz, vagy nem lesz rajtatok az Isten áldása.

Az 1910—11. iskolai évet megnyitom.

(Vége.)

Színház.

Fehér Károly jó erőkből álló színtársulata már három hete játszik városunkban és ez idő alatt alig volt üres estenként a nézőter. Közönségünk igazán tömeges partolással meg lehet elégedve a társulat. A színház igazgatósága már megismehette közönségünk józlessét, hozzáteszt: válogasson az újdonságok között. Ha számol a szakonkénti erőkel, a színpad és díszletekkel, részben elenyészetheti a sok színházi lehetetlenséget.

F. hó 17-én szombaton, az *Anarchista kisasszony*, a Jonevü ifj. Bokor József operetteje került színpadra. Őt szereplőnek Németh (rendőrfőnök) Szathmáryné (profuó), Veres Eszti (színeszno), Dezső Vilmos (Pupichon) és Marosi Geza (herceg) jutott benne hálas szerep. Rövidke jeleneteiben Kiss Czezil kedves volt.

Vasárnap délután az *Erdészleányt*, este az ismert szép zenéjű *János vitézt* játszottak nagyon jó előadásban. Hetfőn az *Anarchista kisasszonyt* ismételték zónában. Kedden *Trencsén báró* ment. A zenei része az operettnek gyengen sikerült, a rákeszüles hiánya észrevehető volt. Veres Eszti és Zilahytól szép játékokat láttunk.

Szerdán a világhírű *Taifun* színmű nagy közönséget hozott össze. Szathmáry és Szabó Irma öntudatos játéka, a szerepkörhöz tartozó gondolatok okos kifejezése érdekfeszítővé tette a közönség hangulatát. Zilahy hasonlóképpen játszott, míg a japánok jámbor és alkalomra leső természetét Marosi, Dezső, Vincze, Galetta, Matányi nagyon jól utánoztak. Ehhez a színdarabhoz is a nagy színpad kell. Az első felvonás szünete alatt támadt a tűz a Kossuth-utcán és e miatt sokan eltávoztak.

Csütörtökön a *Rebusz bárót* láttuk, Herceg Ferenc és Huszka Jenő eredeti operettjét. Dezső Vilmos jutalomjátéka volt, kiesi közönség előtt; pedig ennél jobb szerepekben láttuk már játszani a fúrge Dezsőt. Az autómata ferjet, a háziasságot nem szerető asszonyok reménybeli ferjét, érdekes mozdulatokkal, gépies akaratkifejezéssel Németh játszotta.

Pénteken harmadszor került színpadra az *obsitos*, a szép magyar operette, újból telt ház előtt.

A felvonások közötti szünetek igen hosszasan tartanak. A sugó halkabban sugjon.

Vegyes hírek.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága 1. é. október hó 10-én tartja őszi rendes közgyűlést. A gyűlésre a meghívó már kibocsátott. A 141. pontból álló tárgysorozatból kiemeljük a következő fontosabb ügyeket: Alsó-Fehér vármegye törvényhatóságának 1911. évi költségvetési előirányzata. — Rovatlok megállapítása. — Az elhalálozás folytán megüresedett II. oszt. szolgabírói állás betöltése. — Közigazgatási bizottságba, 5 tag megválasztása. A központi, állandó, igazoló, állandó bíráló választmányok, számonkereszek, költségvetéseket és számadásokat vizsgáló, adófelszámolási, művizsgáló, loavató, egészségügyi és járási mezőgazdasági bizottság megalakítása. Az 1911. évi esküdtlajstromok összeállítására 12 bizalmi férfi megválasztása. Borellenőrző bizottságban megüresedett helyek betöltése. — A legtöbbadófizető törvényhatósági bizottsági tagok 1911. évi névjegyzékének bemutatása. A megüresedett választott törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltése iránti intézkedés. Varmegyei tókek gyümölcsöző elhelyezése az 1911. évre. A marosújvári járásban egy második szolgabírói állás rendszeresítési ügye.

— **Nagyenyed város képviselőtestületének a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata.** Nagyenyed város képviselőtestületének dr. Leungyel György polgármester fizetése és lakbérére visszahagyása tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város képviselőtestületének a város tulajdonát képező „Bathori”-hegy veges levő tanya és tag bérbeadása tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város képviselőtestületének a közbiztonság használatáról, a husviz-gálat és huskimérésről alkotott szabályrendelete. Nagyenyed város képviselőtestületének a város tulajdonát képező lakóházak és pincek szabadkézben történt bérbeadása tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város képviselőtestületének a tisztviselők szabadságideje tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város képviselőtestületének a tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet természetbeni járandóságainak megváltása tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város képviselőtestületének a „Kovács Sára Arvaház” alapítványáról alkotott alapítólevélenek jóváhagyása. Vizakna város képviselőtestületének a temetési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata. A tövisi áll. el. iskola gondnokságának kérése a tanítók fizetésének rendezése tárgyában. M. Kapud község határozata a vízvezeték építési ügyében. Tövis község pótszabályrendelete a községi rendőrök fizetése és szolgálati kötelességéről. Tövis község határozata az állati hullaégető kemencze, s a gypmesteri lakás építése tárgyában. Számadások és költségvetések, kérvények és átiratok.

— **Halálozás.** Marosi Géza színesz felesége, Egri Iren színesznő, az itteni színtársulat tagja rövid szenvedés után f. hó 23-án 23 éves korában meghalt. Ma délután temetik.

— **Esküdtársak.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknel a folyó évben a III-ik esküdtárszék ülészak október 3-án kezdődik. A folyó hó 15-én megtartott sorsolási tárgyaláson kisorsoltattak rendes esküdtársak: Sebesi Árpád Oláhlálya, Nyerges István Balazsfalva, Csécs András Drassó, Molnár Lajos Maroskáptalan, Szende Vilmos Marosújvár, Szirányi Jenő Nagyenyed, Lőrincz István Nagyenyed, Pongrácz Simon Balazsfalva, Ilyés István Nagyenyed, Szilágyi Géza Hari, Pap Dénes Nagylak, Szilveszter Albert Magyarbükös, Imberus Jenő Oláha, Pap Virgöl Balazsfalva, Vita Ödön Diód, Schiesel Károly Balazsfalva, Plauder Géza Trimpol, Belle László Magyarcsesztve, dr. Daniel Bela Balazsfalva, Szász József Lándor, Belházy Gyula Nagyenyed, Berkovics Bela Nagyenyed, Gabos Sándor Sárd, Elekes Károly Kissolymos, Schneider János Sorostély, Tamás Dénes Magyarikapud, Csorba Lőrincz Ponor, Derzi Sándor Felenyed, Bürger Lipót Krakkó, Debreczeni Gyozó Krakkó, Helyettes esküdtársak: Bervei Jónás Gyula, Homolai Károly, dr. Kocz Viktor, Szekal

Ignácz, Bartalis József, Kelen Henrik, Pap György, dr. Cseke Vincze, Baruch Jenő, Erős Imre, mind Gyulafehérvárról. Tárgyalás alá kerül 8 ügy és az ülészak tartama előreláthatólag 10—12 nap.

— **Az állami el. iskolák gondnoksága** október hó 1-én délután 3 órakor a leányiskola találkozóiban tartja rendes ülését fontos tárgysorozattal.

— **Kolera.** A kolera a Dunamentén fekvő városok és községekben egyre terjed. Mohácson 38 kolerabeteges fordult elő és ebből 22 meghalt.

— **Tűz.** Kedden este kevéssel 9 óra után kigyúlt a város tulajdonát képező Kossuth-utcai órnagyi ház színpa és ettől a mellette levő Enyedi-ház istállója. A padláson tartott takarmány és a tető elégett. A tűz a szomszédos Müller Jenő dr. fasszínjébe is belekapott. Az önk. tűzoltóság nagy sietséggel oltotta tüzet, a vízhiány miatt nagyobb szerencsétlenség is bekövetkezhetett volna, ha az időben nincs szélcsend. A hatalmas tüzláng az egész környéket bevilágította és érthető ijedelmet okozott; különösen a színház közönsége érte ez a félelem a legnagyobb mértékben az első pillanatokban. A tűz keletkezését a cseledség vigyázatlansága okozta.

— **A szemle elmarad.** A honvedelmi miniszter rendelete szerint a folyó évi népfelkelői jelentkezési szemle elmarad.

— **Baleset.** Kedd este a vásárról érkezett haza id. Felvinczi Ferencné, mikor a Kossuth-utcai tűznel szekerek megállott, hogy a tüzet láthassák. A szekér tetején állva nem vette észre a szekér indulását és letukott. A szegény asszony a fején súlyosan megsérült.

— **Vízvezetési tervek.** A képviselő testületi közgyűlés határozata alapján Nagyenyed város tanácsa pályázatot hirdet alternatív módon, t. i. csak a vízvezeték, a vízvezeték és a tornázas terveinek és költségvetésének elkészítésére.

— **A tejhamisítások megrendszabályozása.** A földművelésügyi miniszter felmentési esetei kifolyólag ítéletben mondta ki, hogy aki tejet hamisít, más által hamisított tejet ad el és lefőzött tejet, ezen minőség megnevezése nélkül árul el, az három rendbeli kihágást követ el és az összes büntetés szabályai szerint egy tételben kiszabott főbüntetéssel és minden kihágásra külön kiszabott pénzbüntetéssel, mint mellék-büntetéssel büntetendő.

— **Elgázolta a vonat.** Enyed és Tövis között folyó hó 21-én az egyik óránál Boesárdi György vasúti ör 3 éves kis leányát a vonat halálra gázolta. Nem vette észre a vonat érkezését, mikor a síneken játszadozott.

— **Uj aranybányavállalat.** Hosszu szünetes után végre egy magyar aranybányavállalat alakult, Verespataki aranybányavállalat ezeg alatt Budapest. Az alapítók dr. Ajtay József és ifj. dr. Chorin Ferenc. Az új vállalat ezéjla két üzemen kívül álló verespataki aranybányának üzembe helyezése. A vállalat alaptőkeje f. millió korona. Az alaptőkének egy része, 130000 korona a bányák vételára, a többit készpénzbe fizették be az alapítók. Verespatakon 15—20 nyilásu zuzóművet akarnak felállítani a bányatermékek feldolgozására.

— **Ipari tanfolyamok.** A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskolán az 1910—11. tanévben építő, lakatos, asztalos és gépipari továbbképző szaktanfolyamok tartanak. Felvételnek iparos mesterek vagy segédek, kik megfelelő ipari gyakorlatukat munkakönyvvel vagy egyéb bizonyítvánnyal igazolják. A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskola vagy I. Ferencz József Iparmúzeum (Malom utca) igazgatóságánál kell jelentkezni.

— **Kenyér és zabszállítás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a nagyszabású és kir. hdbiztonság pályázatot hirdetett az Abruibánya és a Beszterce állomáson sük-égtel kenyér és zab szállítására. Az árlejtés Abruibányára nézve Gyulafehérvárt október hó 7. dikién, Beszterce nézve Kolozsvart október hó 11-én tartatik meg. — A Des. Nagyenyed, Beszterce,

Szamosújvár és Erzsébetváros városokban elhelyezett honvéd csapatok részére szükséges kenyér, továbbá a lóállomány részére szükséges zab szállítására a versenytárgyalás Nagyenyed és Des állomásokra Kolozsvárt október 3-án, Beszterce és Szamosújvár állomásokra Marosvásárhelyt október 11-én és Erzsébetváros állomásra Nagyszebenben október 6-án fog megtartani.

Több pénz

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőttesárukat csak a nagyenyedi szövőgyárból vesz. Árjegyzék ingyen küldetik

— **Weiner Mátyás** női divatruház, Budapest (Andrássy ut. 3.) értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy az őszi és téli divat különlegességei megérkeztek a gazdag választékban, meglepő olcsó árban állanak a tisztelt vevők rendelkezésére. Mintakát vidékre készséggel küld, ha egy levelezőlapon eziránt megkeresik.

— **Köztudomásu**, hogy köhögés, rekedtség és elnyalkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-fele Mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kiftűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában. Doboza 1 és 2 korona. Próbadozoz 50 fill. — Főraktár: Nador gyógyszerár Budapest, VI. V. czi-örut 17.

— A „**Renaissance**” most megjelent 9-ik számához van mellékelve az előző 1—8 füzetek tartalomjegyzéke. Az értékes írásoknak ez a gazdag listája szép tanúsága annak a nobilis erőfeszítésnek, melylyel ez a fiatal folyóirat az „Uj Magyarország” fejlődésének irányait és céljait szolgálja minden vonalban. Ebből látszik legjobban, hogy a „Renaissance” valóban az, aminek indult: szabad arénája minden törekvésnek, mely a kultúrát, a fölvilágosodást és az izlést terjeszti. Munkatársait a magyar irodalom és közelet legharagosabb tagjaiból választja ki, akiknek örökké forrongó és küzdő szellemi tornájából szűrődnek le a hadadásra vezető igazságok és megállapítások. Vaskos kötet az első nyolcz füzet, hangos ezüfolata annak a súlyos és huzug váduknak, hogy nincs magyar kultúra és intelligencia. Hiszen ezek nélkül hogyan élhetne és állhatna meg a „Renaissance”, melynek minden száma az intelligencia kulturális igényeit szolgálja? A most megjelent 9-ik szám tartalmaz kiváló politikai, társadalmi közleményeket, novellákat, költeményeket, művészeti értekezéseket, kritikát, közgazdaságot.

Orvosi kísérletek a wüzburgi királyi klinikán, mely Németország egyik legtekintélyesebb tudományos intézete, a következő eredményre vezettek:

„A természetes **Ferencz József**-keserűviz biztos hashajtó és semminemű kellemetlenséget nem okoz. Még oly esetekben is, a mikor nagyon **erzekeny beleknél** alkalmaznak, a „Ferencz József”-keserűviz fájdalommentes székelyést eredményez.”

Kérjük a bevásárlásnál határozottan valódi „Ferencz József”-keserűvizet és ne fogadjunk el kevésbé értékes hashajtószert.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ

870—1910. v. h. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 432. számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a nagyenyedi kisgyőr takarékpénztár javára 300 korona s jár. erejéig 1909. évi április hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok u. m.: tulok, 2 ló, 1 lószék, 1 esikó nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1909. évi V. 432. §. számú végzése folytán 300 ko-

tőkekövetelés, ennek 1909. évi január hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen a bíróság már megállapított költségek erejéig, Kiskunán az előjáróság házána leendő megtartására 1910. évi október hó 11-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsiron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1910. évi szeptember hó 15-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

1—1 240

Haszonbérleti hirdetmény.

A nagyenyedi ref. Egyház presbitériuma nyilvános árverésen haszonbérbe adja a „Kádastó” dűlőben fekvő, az idősebb lelkes haszonfelvezetében allott 10 hold területet.

A haszonbérleti idő kezdődik 1910. évi október 1-én és tart 9 évig.

A haszonbér kikialtási összege 1000 K., melynek 10%-jét az árverésen résztvevők kötelesek bannapénzképpen letenni.

Haszonbérleti kötelek szabályszerű haszonbérleti szerződést állítani ki, és a haszonbér 1 évi összegének erejéig megfelelő biztosítékot nyújtani.

A részletes haszonbérleti feltételek Dr. Garda Kálmán ügyvéd ur irodáján a hivatalos időben bármikor megtekinthetők.

Az árverés f. szeptember hó 29-én d. u. 3 órakor lesz a várbeli tanácsteremben.

Nagyenyed, 1910. szept. 22-én 237 1—1

Tóth Miklós sk. **Bartha Zsigmond sk.**
főgondnok. jegyző.

3990—1910. szám. 230 2—2

Árlejtési hirdetmény.

A marosújvári m. kir. főbányahivatal és az alább megnevezett sóbányahivataloknál 1911. évben szükséges termények és üzemi anyagok szállítására.

1. A marosújvári m. kir. főbányahivatal részére:

1500 métermázsza tiszta buza.
800 métermázsza tengeri.
30000 métermázsza búkkhasáb tűzifa.
6000 métermázsza búkkhaszen.
6000 kilogramm faggyugyertya.

2. A dezsaknai m. kir. sóbányahivatal részére:

500 métermázsza sóhódniczai nyersolaj.
6000 kilogramm faggyugyertya.

3. A parajdi m. kir. sóbányahivatal részére:

1500 kg. kőolaj (petroleum).
200 kg. faggyugyertya.

4. Avizaknai m. kir. sóbányahivatal részére:

600 kilogramm faggyugyertya.

Ezen anyagok szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, miszerint 1 koronás bélyeggel a pályázati feltételekben meghatározott módon kiállított írásbeli zárt ajánlatukat folyó év október 20-án délelőtti 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására” feliratu borítékban lepecsételve ezen m. kir. főbányahivatal főnökeknél adják be, vagy postán küldjék meg. — Az ajánlatban említett vállalat értékének 5% a az állampénztárnál vagy más bármelyik adóhivatalnál, esetleg a marosújvári m. kir. főbányahivatalnál bannapénz gyanánt leteendő és a „Pénzügyi Közlöny” 1909. évi 24-ik számában közzétett 74227. sz. pénzügyminiszteri rendelet értelmében az ajánlatához, ezen állami pénztárak által kiállított nyugtak csatolandók. — Az általános arlejtési és szerződési feltételek a m. kir. főbányahivatal kiadói vagy a szerzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy 1 korona kiállítási díj megterítése mellett megszerezhetők.

M. kir. főbányahivatal,
Marosújvárt.

805—1910. v. h. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 293. sz. végzése következtében Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a nagyenyedi kisgyőr takarékpénztár javára 1000 kor. a jár. erejéig 1910. évi július hó 12-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, bornyuk, széna, ló stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1910. évi V. 294. számú végzése folytán 1000 korona tökékövetelés, ennek 1909. évi november hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, M. Bagóban az előjáróság házána leendő megtartására 1910. évi október hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsiron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1910. évi szeptember hó 15-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

235 1—1

14538. sz. 1910.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent Mihály

országos Vásár

folyó évi szeptember hó 29-től
bezárólag október hó 3-ig fog
megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember hó 29-től, esütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1910. évi auguszt. hó 27-én.

A városi főkapitányságtól:

291 2—2 **Beé Ferencz,** főkapitány.

3460—1910. kig. szám.

234 1—1

Arverési hirdetmény.

Abrudbánya város közhírre teszi, hogy az abrudbányai 467. sz. jtkvben A + 1. rend 749/2. 750/2. 751/2. hrsz., a 89. sz. jtkvben A + 1. 746. 747. és 748. hrsz., a 477. sz. jtkv. A + 1. rend 723/2. 724. hrsz., a 923. sz. jtkv. A + 56. rend 723/1. hrsz. az 1086. sz. jtkv. A + 1. 749/1. 750/1. hrsz., alatt felvett „Detonáta” szálloda és „Csetatyé” nevű korcsma összes mellékeleteivel és berendezésekkel együtt nyilvános árverés útján Abrudbánya város tanács-házának nagytermében 1910. évi szeptember hó 27-én d. e. 10 órakor 80,000 korona kikialtási ár mellett örök aron elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikialtási ár 10%-át bannapénz fejében a kiállított kezehez lefizetni.

Az árverési feltételek Abrudbánya város tanácsánál megtekinthetők.

Abrudbányán, 1910. szeptember hó 15-én.

Incze Antal, h. polgármester.

Baromfi-vész ellen legjobb a

„TYUKIN”

(Magyar szabadalom)

A legkülömbözőbb baromfi betegségeknek, u. m.: szembetegségek, balférges kup, diphteritis, hasmenés, baromfi-kolera, pips, kemény-begy, stb. kiválóan jó eredménnyel használható.

1 üveg ára 4 korona.

Főraktár: **Dr. Odor Béla** gyógyszerésznél
Nagyenyed. 214 5—12

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 77.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örök, Bethlen Gábor gyógyszertárában.
Dr. Odor Béla gyógyszertárában.

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

233 1-26

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezeségre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítól le.

Állandó betétet a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll
hétköznap
d. e. 9-12-ig,
d. u. 3-4-ig.

Üzletfeleink
részére telefon
bevezetve
14. szám alatt.

NAGYENYED-RE forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszcserejek, Tülevélűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

85 1-

Izletes és tápláló

„Korona-kenyér”

a marosvásárhelyi első kenyérgyárból kapható Grünfeld Dávid utóda liszt-kereskedésében.

225 3-5

Eladó házak.

Rákóczi-utca 54., Kórház-utca 3.,
valamint Tóvis-utca 23. szám alatti
házastelkek eladók.

Értekezhetni: Pécsi Lászlóval
(Megyeháznál.)

215 3-6

Pályázati hirdetés.

A marosújvári járásban a magyarbükösi köljegyzőségben szervezett s évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdet.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az előirt képesítéseiket és eddigi gyakorlati működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzam folyó év szeptember hó 22-éig annyi-val is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást f. év szeptember hó 24 en d. u. 3 órakor a magyarbükösi köljegyzői irodában fogom megtartani, melyre Magyarbükös, Ozd, Istvánháza, Landor és Gámbucz községek képviselő testületeinek összes tagjait a köljegyző útján meghívom.

A marosújvári járás főszolgabírája.
Marosújvár, 1910. szeptember 5.

Binder József,
főszolgabíró.

220 3-3

*Az elismert legjobb,
legelterjedtebb magyar napilap*

Az Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Rákóczi-ut 54.

Főmunkatársak: Herceg Ferencz, Kenedi Géza
Köbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő-társ: dr. Agai Béla.

Előfizetési árak:

1 hóra 2 kor. 40 fill., 1/4 évre 7 kor., fél évre 14
3-4 korona, egész évre 28 korona.

KIADÓ, esetleg ELADÓ házastelkek

folyó év szeptember 29-től kezdve.

A Baromvásár-utca 14. sz. alatt 3 szoba, konyha, kamara, pincze, mellékepitmények, szép gyümölcsösökert s szántófölddel együtt. Értekezhetni **Bálint Jánosnál.**

107 6-v

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztalos

NAGYENYED, Rózsa-utca,
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat.

Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyisint mindennemű kárpitozott butorokban

194 14-95

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária”, Margit, Parádi arzen, Répáti, Salvator, Siculia és Sztójkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 -1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhárság könyvnyomdájában Nagyenyeden.